

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.20.1.2023

nadinsp. Piotr Mąka
Komendant
Wojewódzki Policji
w Poznaniu
ul. Jana Kochanowskiego 2A
60-844 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/029 – Funkcjonowanie posterunków Policji

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu; ul. Jana Kochanowskiego 2A, 60-844 Poznań ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	nadinspektor Piotr Mąka, Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu od 2 października 2017 r., wcześniej pełniący obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji od 23 maja 2017 r. ² Poprzednio, w okresie od 10 lutego 2016 r. do 22 maja 2017 r., funkcję Komendanta Wojewódzkiego Policji pełnił nadinspektor Tomasz Trawiński oraz w okresie od 12 lipca 2013 r. do 9 lutego 2016 r. inspektor Rafał Batkowski.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja posterunków Policji na obszarze KWP. 2. Nadzór nad funkcjonowaniem KPP i efektami działań służby prewencyjnej i kryminalnej.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2016 r. – 30 czerwca 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, o ile mają one związek z kontrolowaną działalnością.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Krzysztof Kowalak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/104/2023 z 21 czerwca 2023 r.

(akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: KWP albo Komenda.

² Dalej: Komendant.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2016 – 2023 (do 30 czerwca) na terenie garnizonu wielkopolskiego Policji likwidowano, odtwarzano oraz tworzone posterunki Policji⁵, pomimo nie zawsze rzetelnych analiz stanu bezpieczeństwa będących podstawą tych zmian organizacyjnych.

Ww. analizy, nie w każdym przypadku zawierały wszystkie wymagane elementy, a przedstawiane w nich dane dotyczące stanu bezpieczeństwa na terenie gminy, nie zawsze uzasadniały powstanie PP – ukazywały m.in. spadek liczby popełnianych przestępstw lub wykroczeń. Utworzenie jednego Posterunku sprowadziło się de facto wyłącznie do zmiany nazwy funkcjonującej już na tym terenie innej jednostki organizacyjnej Policji. Wystąpił też przypadek jedynie pośredniego udzielenia zgody na nietworzenie w innym PP komórki do spraw kryminalnych.

Posterunki Policji w ograniczonym zakresie miały zapewnione wewnętrzne jak i zewnętrzne finansowanie na budowę, remont, wyposażenie oraz dalsze funkcjonowanie - nie było ono wystarczające do spełnienia wszystkich wymogów określonych w *Wytycznych Komendanta Głównego Policji⁶ nr 3/2013 z 30 lipca 2013 r. w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji⁷*. W każdym przypadku posterunek Policji miał do dyspozycji co najmniej pięć etatów, jednak w dwóch PP faktyczny stan zatrudnienia był niższy, przy czym w KWP podejmowano działania aby tę sytuację zmienić.

Komendant w sposób prawidłowy sprawował nadzór nad funkcjonowaniem PP oraz KMP i KPP garnizonu wielkopolskiego Policji. W KWP regularnie opracowywano *analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz biuletyny statystyczne – wyniki pracy jednostek Policji garnizonu wielkopolskiego oraz podstawowe dane statystyczne*, które omawiano z kierownictwem KWP oraz KMP i KPP. Zawierały one jednak dane wyłącznie w stopniu szczegółowości komend miejskich i powiatowych, a nie posterunków Policji, co nie sprzyjało optymalizacji nadzoru w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja posterunków Policji na obszarze Komendy Wojewódzkiej Policji

1.1 Uwarunkowania prawne i kadrowe tworzenia posterunków Policji w podległych KPP

Opis stanu faktycznego

1.1.1 W latach 2016 – 2023 (do 30 czerwca) na obszarze działania KWP dokonano następujących zmian organizacyjnych związanych z posterunkami Policji:

- zlikwidowano jeden⁹,
- utworzono 13¹⁰,

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: Posterunek albo PP.

⁶ Dalej: Komendant Główny.

⁷ Dalej: Wytyczne nr 3.

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Tj. PP Golina i w zamian utworzono Komisariat Policji w Golinie.

– odtworzono sześć¹¹.

Jako uzasadnienie ww. zmian w 19 przypadkach wskazywano na udoskonalenie struktury organizacyjnej, a w jednym utworzenie komisariatu Policji.

(akta kontroli str. 58)

Na terenie podległym części utworzonych posterunków Policji były wdrożone jednocześnie inne rozwiązania organizacyjne, które zakładały funkcjonowanie: rewirów dzielnicowych¹² albo zespołów dzielnicowych¹³, ogniw prewencji¹⁴, zespołów prewencji¹⁵, punktów przyjęć dzielnicowego¹⁶. Jednostki te były ulokowane w obiektach należących do Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego¹⁷.

Na przykład na terenie Gminy Obrzycko nieprzerwanie od okresu międzywojennego istniała formacja Policji, tyle, że pod różnymi nazwami, tj. począwszy od posterunku Policji Państwowej, i dalej posterunku Milicji Obywatelskiej, przez posterunek Policji Lokalnej i Rewir Dzielnicowych, aż do posterunku Policji. NIK wskazuje, że faktyczna organizacja posterunku Policji w Obrzycku sprowadziła się de facto do zmiany nazwy jednostki organizacyjnej Policji. Szczegółowy opis ww. kwestii został przedstawiony w wystąpieniu pokontrolnym nr LPO.410.20.3.2023, skierowanym do Komendanta Powiatowego Policji w Szamotułach w ramach niniejszej, równoległej kontroli.

(akta kontroli str. 1166-1318)

1.1.2 W Komendzie, w latach objętych kontrolą, nie opracowano analizy systemu organizacji Policji na obszarze KWP obejmującej planowane zmiany likwidacji, przekształcenia i utworzenia posterunków Policji.

Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że *każda z jednostek, czy też komórek organizacyjnych garnizonu wielkopolskiej Policji realizowała zadania z tym związane zgodnie z właściwością merytoryczną.*

(akta kontroli str. 332-333)

Wydział Prewencji kierował natomiast do komend miejskich Policji i komend powiatowych Policji¹⁸ województwa wielkopolskiego pisma¹⁹ z prośbą o przekazanie informacji dotyczącej planowanych do odtworzenia albo utworzenia komisariatów oraz posterunków Policji w latach 2021 – 2025, wraz ze sporządzeniem szczegółowych analiz w zakresie planowanych przedsięwzięć.

(akta kontroli str. 723-727)

1.1.3 W Regulaminie Komendy z 11 maja 2019 r. nie wyodrębniono stanowiska służbowego albo specjalistycznej komórki organizacyjnej przeznaczonej do koordynowania lub nadzorowania działań związanych z odtwarzaniem, tworzeniem lub likwidacją posterunków Policji. Zastępca Wydziału Kontroli wyjaśnił, że *zadania w tym zakresie wykonywane są w zależności od zidentyfikowanych potrzeb służbowych oraz zgodnie z określoną właściwością rzeczową przez poszczególne komórki organizacyjne KWP.*

---

¹⁰ Tj. PP: 1) Drawsko, 2) Nowe Miasto nad Wartą, 3) Mikstat, 4) Rokietnica, 5) Łęka Opatowska, 6) Bralin, 7) Obrzycko, 8) Kobyła Góra, 9) Falkowo, 10) Książ Wlkp., 11) Kleszczewo, 12) Przeźmierowo, 13) Miejska Górka.

¹¹ Tj. PP: 1) Lubasz, 2) Lisków, 3) Godziesze Wielkie, 4) Blizanów, 5) Zaniemyśl, 6) Włoszakowice.

¹² W: Rokietnicy, Obrzycku, Kobyłek Górze, Przeźmierowie, Miejskiej Górze.

¹³ We Włoszakowicach.

¹⁴ W Kleszczewie.

¹⁵ W Godzieszach Wielkich.

¹⁶ W Baranowie.

¹⁷ Dalej: jst.

¹⁸ Dalej: KMP oraz KMP.

¹⁹ Nr E.075.68.2021.PM z 29 listopada 2021 r. oraz nr E.075.35.2022.PM z 22 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli str. 2-40, 628)

W Komendzie wnioski KMP oraz KPP w sprawie propozycji zmian organizacyjnych w podległych jednostkach Policji dotyczących utworzenia posterunku Policji otrzymywał Wydział Kadr i Szkolenia KWP²⁰, który dokonywał oceny:

- formalnej propozycji struktury posterunku Policji;
- możliwości etatowych jednostki oraz ewentualnego doetatowania w ramach etatów będących w dyspozycji KWP oraz pod kątem uzyskania dodatkowych etatów Policji z puli etatów będących w dyspozycji KGP;
- zgodności z Zarządzeniem nr 1041 z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji.

Jednocześnie wnioski o utworzenie PP przesyłane były do merytorycznej oceny do Wydziałów: Prewencji oraz Kryminalnego, a także celem sprawdzenia pod kątem możliwości finansowych do Wydziału Finansów (do Głównej Księgowej KWP). Następnie, materiały zawierające oceny merytoryczne komórek Komendy do opinii otrzymywali Zastępcy Komendanta oraz ostatecznie Komendant, celem wydania decyzji.

(akta kontroli str. 56-57, 84)

Dla Wydziału Prewencji podstawowym kryterium oceny wniosku komendanta właściwej KPP albo KMP były wytyczne zawarte w poleceniach Zastępcy Komendanta Głównego Policji insp. z 31 maja 2016 r.²¹ Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że *kryteriami ocennymi w pierwszej kolejności są opinie oraz poczucie bezpieczeństwa mieszkańców terenu, a w dalszej kolejności 12 kryteriów wskazanych ww. wytycznych*²².

(akta kontroli str. 49-55)

W procesie odtwarzania oraz tworzenia posterunków Policji uczestniczył również Wydział Inwestycji i Remontów KWP w Poznaniu²³, którego działania - jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału, polegały na:

- *oszacowaniu kosztów budowy nowych siedzib PP lub przystosowania wytypowanych istniejących obiektów na potrzeby funkcjonowania posterunków;*
- *uzgodnienia źródeł i zasad finansowania remontów lub inwestycji budowlanych z dysponentem wyższego stopnia (KGP) lub jednostką samorządu terytorialnego.*

(akta kontroli str. 75, 629-630)

---

²⁰ Dalej: WKiS.

²¹ Nr EP-686/2016.

²² 1) średni czas reakcji na zdarzenie; 2) liczba stwierdzonych przestępstw kryminalnych, w tym w siedmiu podstawowych kategoriach; 3) wskaźnik wykrywalności przestępstw kryminalnych, w tym w siedmiu podstawowych kategoriach; 4) liczba stwierdzonych przestępstw dot. kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości; 5) liczba policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej wszystkich komórek organizacyjnych (poa OPP i SPP); 6) liczba służb ponadnormatywnych; 7) liczba ujawnionych wykroczeń, w tym dot. zakłócenia porządku publicznego, kradzieży mienia, uszkodzenia mienia, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych; 8) odniesienie się do argumentacji wnioskodawcy; 9) możliwość osobistego kontaktu z dzielnicowym; 10) aktualnie funkcjonujące rozwiązania służące zapewnieniu bezpieczeństwa ludzi w gminach gdzie posterunki Policji obecnie nie funkcjonują; 11) podejmowane działania naprawcze w przypadku stwierdzenia niekorzystnych trendów oraz 12) możliwości reaktywacji/utworzenia posterunku Policji (warunki lokalowe, ewentualna partycypacja w kosztach reaktywacji i utrzymania posterunku Policji przez samorząd lokalny, przewidywane koszty konieczne do poniesienia w celu reaktywacji/utworzenia posterunku Policji, niezbędny czas realizacji inwestycji, planowane przesunięcia etatowe w związku z odtworzeniem/utworzeniem komórki organizacyjnej Policji).

²³ Dalej: WliR.

W kolejnych latach okresu 2016 – 2023 (do 30 czerwca) do KWP od KPP i KMP wpłynęło łącznie 16 wniosków o utworzenie 19 PP, tj. odpowiednio: cztery (w tym jeden dotyczący dwóch PP), pięć (w tym jeden dotyczący dwóch PP), jeden, jeden, jeden, jeden, zero, trzy oraz jeden. Wszystkie ww. wnioski zaopiniowano pozytywnie.

Naczelnik WKiS wyjaśnił, że *do Wydziału nie wpłynęły żadne wnioski o utworzenie PP, które zostały rozpatrzone negatywnie.*

(akta kontroli str. 68)

Z analizy dokumentacji przedłożonej w toku kontroli NIK wynikało, że prace nad utworzeniem oraz odtworzeniem poszczególnych PP trwały na długo przed złożeniem przez komendantów miejskich oraz powiatowych Policji wniosków w tym zakresie. Niejednokrotnie prace te skutkowały brakiem sporządzenia takiego wniosku.

Z udzielonych wyjaśnień przez Naczelnika Wydziału Prewencji wynikało, że w dwóch przypadkach (dot. PP w Łądku oraz PP w Lesznie w dzielnicy Gronowo) wydano negatywną opinię w oparciu o przeprowadzoną analizę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz w jednym przypadku (dot. PP w Dolsku) z uwagi na brak środków finansowych pozwalających na realizację inwestycji.

(akta kontroli str. 632-634, 683-722)

Nadto, Naczelniczy Wydziału Prewencji oraz WliR podali, że *obecnie trwają prace nad utworzeniem pięciu i odtworzeniem jednego PP, tj. w: Rychtalu (KPP Kępno), Budzynie (KPP Chodzież), Jaraczewie (KPP Jarocin), Zakrzewie (KPP Złotów), Kraszewicach (KPP Ostrzeszów) oraz Żerkowie (KPP Jarocin).* W zakresie ww. PP podpisane zostały porozumienia intencyjne pomiędzy KWP a poszczególnymi jst w sprawie współpracy dotyczącej ich powstania. Otwarcie wszystkich ww. sześciu PP zostało zaplanowane na III kwartał 2023 r.

(akta kontroli str. 629-631)

W KWP weryfikowano i opiniowano proponowane przez komendantów miejskich oraz powiatowych Policji zmiany organizacyjne i kadrowe w KMP oraz KPP związane z likwidacją oraz tworzeniem jednostek organizacyjnych Policji. Na rozkazach organizacyjnych w sprawie zmian organizacyjno – etatowych, co do zasady, Naczelnik i pracownik WKiS oraz Główny Księgowy KWP potwierdzali możliwość wprowadzenia zmian. Nadto, egzemplarze rozkazów organizacyjnych były przesyłane do Komendy Głównej Policji²⁴. Naczelnik WKiS wyjaśnił, że *rozkaz organizacyjny KMP/KPP, ze strony KWP podpisuje Główny Księgowy KWP oraz osoba która sprawdziła przedmiotowy rozkaz pod względem merytorycznym, tj. pracownik Zespołu Organizacji Policji WKiS. Naczelnik albo Zastępca Naczelnika WKiS, akceptuje powyższy rozkaz organizacyjny podpisując się na piśmie przewodnim adresowanym do KGP oraz jednostki organizacyjnej której rozkaz dotyczy, podczas jego odsyłania.*

Natomiast do Wydziału Prewencji zwracano się odrębnym pismem o wyrażenie opinii w sprawie utworzenia posterunku Policji. Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że *zmiany organizacyjne oceniano pod kątem większej dostępności policjantów dla obywatela oraz zwiększenia liczby służb zewnętrznych.*

(akta kontroli str. 879)

Na podstawie analizy wniosku KPP w Szamotułach w sprawie utworzenia komórki organizacyjnej do spraw kryminalnych w PP stwierdzono, że WKiS nie pozyskał opinii Wydziału Kryminalnego w przedmiotowym zakresie.

²⁴ Do Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej.

Naczelnik WKiS wyjaśnił, że *opinii komórek merytorycznych KWP zasięga się m.in. w przypadku, gdy zmiany struktury w jednostce dotyczą danego pionu. Na potrzeby utworzenia PP Obrzycko Komendant Powiatowy Policji w Szamotułach nie przeznaczył etatów z pionu kryminalnego w jednostce, wobec powyższego nie zasięgnięto opinii Wydziału Kryminalnego.*

(akta kontroli str. 899)

Analiza zatrudnionej kadry w zespole kryminalnym PP w Obrzycku wykazała, że do ww. zespołu w dwóch przypadkach nie zatrudniono doświadczonych policjantów w zakresie spraw kryminalnych, co było niezgodne z § 6 Wytucznych nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie zasad organizacji i funkcjonowania posterunku Policji²⁵ stanowiącym, że w skład obsady posterunku Policji powinni wchodzić doświadczeni policjanci służby prewencyjnej i kryminalnej. Szczegółowy opis ww. kwestii został przedstawiony w wystąpieniu pokontrolnym nr LPO.410.20.3.2023, skierowanym do Komendanta Powiatowego Policji w Szamotułach w ramach niniejszej, równoległej kontroli.

Także w PP w Falkowie do pełnienia służby skierowano dwóch kursantów, którzy tego samego dnia zaczęli służbę w Policji, oraz policjanta z siedmioletnim stażem. Szczegółowy opis ww. kwestii został przedstawiony w wystąpieniu pokontrolnym nr LPO.410.20.2.2023, skierowanym do Komendanta Powiatowego Policji w Gnieźnie w ramach niniejszej, równoległej kontroli.

(akta kontroli str. 1128-1150)

Naczelnik WKiS wyjaśnił m.in., że *za politykę kadrową, w tym obsadę stanowisk w komórkach i jednostkach organizacyjnych w ramach KMP oraz KPP odpowiedzialny jest odpowiednio komendant miejski albo powiatowy Policji, który po dokonaniu oceny potrzeb służby wynikających ze specyfiki danego rejonu przydziela do niego funkcjonariuszy z odpowiednim, jego zdaniem, doświadczeniem, potencjałem, wiedzą i kwalifikacjami odpowiadającymi danemu stanowisku służbowemu. Istotnym pozostaje, że komendant KMP albo KPP, jako odpowiedzialny za politykę bezpieczeństwa na podległym terenie, posiada ograniczone zasoby ludzkie, których rozdysponowanie winien uzależnić od poziomu zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, w tym zagrożenia m.in. przestępczością kryminalnymi. Nie podlega wątpliwości fakt, iż poziom zagrożenia przestępczością oraz stopień skomplikowania prowadzonych przez funkcjonariuszy PP spraw kryminalnych jest nieporównywalny do skali przestępczości, z którą mają do czynienia policjanci realizujący obowiązki służbowe w komórkach organizacyjnych KMP albo KPP (tj. jednostkach organizacyjnych wyższego szczebla). Naczelnik WKiS podał, że z uwagi na fakt, iż posterunek Policji realizuje podstawowe zadania Policji na terenach gmin miejskich i wiejskich, w Zespole Kryminalnym PP w Obrzycku KPP w Szamotułach, służbę wykonują, zgodnie ze strukturą organizacyjną, policjanci na stanowiskach referentów, dla których przypisana jest jedna z najniższych grup zaszerogowania. Dodał także, że z pragmatyki służbowej wynika, iż najlepszym kandydatem do służby na stanowisku w pionie kryminalnym pozostaje funkcjonariusz, który nabył uprzednio doświadczenie w służbie prewencyjnej, a z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Podkreślił również, że sam staż służby w Policji nie jest wyłącznym elementem składowym tzw. doświadczenia, o którym mowa w przywołanym przepisie. Równie istotnym czynnikiem ocennym przydatności funkcjonariusza do pełnienia służby na danym stanowisku służbowym jest znajomość specyfiki danego rejonu służbowego oraz jego cechy osobowościowe i doświadczenie życiowe.*

²⁵ Dalej: Wytuczne nr 5 KGP lub Wytuczne nr 5.

(akta kontroli str. 744-747)

Nie negując ww. obszernych wyjaśnień, NIK wskazuje, że z Wytycznych nr 5 wprost wynika, którzy funkcjonariusze powinni wchodzić w skład posterunku Policji – tj. policjanci doświadczeni. W przypadku policjantów nieodbywających wcześniej służby lub wyłącznie służbę kilkumiesięczną, albo nieposiadających doświadczenia w komórkach kryminalnych, nie można racjonalnie twierdzić o spełnieniu ww. wymogów. Ponadto, NIK wskazuje, że kompleksowe przeanalizowanie działalności dotychczas funkcjonujących zespołów do spraw kryminalnych w poszczególnych PP, sprzyjałoby optymalizacji ich funkcjonowania, a także pozwoliło ustalić zasadność ich dalszego utrzymywania w konkretnych przypadkach.

W przypadku wniosku Komendanta Powiatowego w Gnieźnie o utworzenie PP w Fałkowie uzyskano jedynie pośrednią, pisemną zgodę Komendanta na nieutworzenie w ww. posterunku komórki do spraw kryminalnych.

Naczelnik WKiS wyjaśnił, że [...] we wniosku Komendant Powiatowy Policji w Gnieźnie zawarł proponowaną strukturę PP Fałkowo, która nie zawierała komórki do spraw kryminalnych. W odpowiedzi na wniosek w dniu 7 marca 2018 r. Komendant Wojewódzkiej Policji w Poznaniu wyraził zgodę na proponowaną strukturę, w oparciu o etaty własne KPP Gniezno.

(akta kontroli str. 744-746)

W świetle § 8 pkt 2 Wytycznych nr 5 dopuszcza się odstępstwo od utworzenia komórki do spraw kryminalnych pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody komendanta wojewódzkiego Policji na umieszczenie w strukturze organizacyjnej posterunku Policji jedynie komórki do spraw prewencji. Dostrzegając, że ww. korespondencja prowadzona była pomiędzy profesjonalistami, NIK wskazuje, że egzekwowanie jednoznacznego formułowania i uzasadnienia woli skorzystania z przewidzianego ww. wytycznymi wyjątku sprzyjałoby transparentności planowanych

i podejmowanych w tym zakresie działań a także możliwości szybkiej oceny – nie tylko przez adresata wniosku – zasadności wyrażenia ewentualnej zgody na takie odstępstwo od ogólnej zasady.

Powyższa kwestia została również omówiona w wystąpieniu pokontrolnym nr LPO.410.20.2.2023 skierowanym do Komendanta Powiatowego w Policji w Gnieźnie w ramach niniejszej, równoległej kontroli.

1.1.5 Z KWP zwracano się do KGP z wnioskami o zwiększenie liczby etatów przeznaczonych do dyspozycji komendantów miejskich oraz powiatowych na utworzenie PP. W okresie objętym kontrolą, przekazano KPP łącznie 50 etatów Policji na tworzenie 13 posterunków Policji, z czego:

- 18²⁶ przyznała KGP w następstwie dyspozycji wydanej przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- 32²⁷ przyznała KGP na podstawie ustawy z 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”, „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2022-2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw²⁸.

²⁶ Tj. po dwa etaty na potrzeby PP w: Rokietnicy, Obrzycku, Bralinie, Łęce Opatowskiej, Mikstacie, Fałkowie, Książu Wielkopolskim, Kleszczewie oraz Kobylej Górze.

²⁷ Tj. po osiem etatów na potrzeby PP w: Przeźmierowie, Miejskiej Górze, Zaniemyślu oraz Włoszakowicach.

²⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 2448, ze zm.

Naczelnik WKiS wyjaśnił, że *Komendant nie przekazał na tworzenie PP w jednostkach podległych etatów przeznaczonych dla KWP.*

(akta kontroli str. 56-57, 879)

1.1.6 W obowiązujących w latach 2016 – 2023 Regulaminach KWP²⁹ wskazano, że do zadań WKiS należy m.in. *przygotowywanie regulaminu Komendy oraz koordynowanie procesu opiniowania regulaminów podległych jednostek organizacyjnych Policji, wydawanych w porozumieniu z Komendantem* (odpowiednio: § 28 pkt 15 oraz § 33 pkt 14).

(akta kontroli str. 2-40ad)

W Komendzie opiniowano projekty nowych regulaminów KPP oraz KMP, w których określano zadania tworzonego posterunku Policji. W proces ten zaangażowane były Wydziały: Kadr i Szkolenia, Prewencji, Prawny oraz Pionu Kryminalnego³⁰, a same regulaminy były podpisywane w porozumieniu z Komendantem.

Do trzech szczegółowo analizowanych projektów regulaminów organizacyjnych nie wnoszono merytorycznych uwag, a jedynie poprawki redakcyjne. Natomiast w zakresie utworzonego PP w Fałkowie, Naczelnik WKiS wyjaśnił, że *PP Fałkowo utworzone zostało w Komisariacie Policji w Czarniejewie Komendy Powiatowej Policji w Gnieźnie. Regulaminy komisariatów Policji podległych KPP opiniowane są w komendzie powiatowej Policji, wobec powyższego brak jest uzgodnień z KWP w tym zakresie.*

(akta kontroli str. 744-747, 758-801)

W przypadku projektu regulaminu dotyczącego KPP w Czarnkowie zmienianego na okoliczność tworzonego PP w Drawsku, nie uzyskano natomiast opinii Wydziału(ów) Pionu Kryminalnego pomimo, że w ww. projekcie określono zadania służby kryminalnej.

Naczelnik WKiS wyjaśnił, że *posterunek Policji realizuje podstawowe zadania Policji głównie z zakresu służby prewencyjnej na terenach gmin miejskich i wiejskich (określone w art. 8a ust. 3 ustawy o Policji³¹). Zadania służby kryminalnej w przedmiotowej komórce są realizowane na rzecz wydziału kryminalnego KPP w Czarnkowie, zlecone przez ww. wydział oraz przy współudziale tegoż wydziału. W związku z powyższym uznano, że zadania służby kryminalnej wskazane w regulaminie KPP Czarnków nie wymagają opinii wydziału kryminalnego KWP.*

(akta kontroli str. 772-788, 877-879)

W strukturach organizacyjnych 25 KMP i KPP (z 31³²) funkcjonujących na terenie województwa wielkopolskiego³³ istniało łącznie 59 PP. Wskazane KPP i KMP na 30 czerwca 2023 r. dysponowały łącznie 6 277 etatami, z czego faktycznie zatrudnienie wyniosło 5 654 (wykorzystanie na poziomie 90,07%). Liczba wakatów w KPP i KMP wahała się od 0 (KPP Kępno) do 276 (KMP Poznań). Z kolei dla wszystkich PP stan etatów łącznie wyniósł 457, a zatrudnienie 416 (wykorzystanie na poziomie 91,03%). Liczba wakatów w PP kształtowała się następująco: po jeden w 17 PP, po dwa w trzech PP, po trzy w dwóch PP, cztery w jednym PP oraz osiem w jednym PP (dotyczy PP w Włoszakowice otwartego 30 czerwca 2023 r.).

(akta kontroli str. 62-63)

Zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 4 Zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji z 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działań

²⁹ Tj. z 2 lipca 2014 r. oraz 11 maja 2019 r., wraz ze zm.

³⁰ W przypadku, gdy z regulaminu organizacyjnego wynikało, że tworzony był zespół do spraw kryminalnych.

³¹ Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, ze zm.), dalej: ustawa o Policji.

³² PP nie posiadały KPP w: Chodzieży, Grodzisku Wlkp., Jarocinie, Międzychodzie, Obornikach oraz Turku.

³³ Jednostki - KWP w Poznaniu (policja.gov.pl)

komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji³⁴, komórkę – posterunek Policji można tworzyć jeżeli liczba stanowisk policyjnych wynosi pięć.

Na dzień 30 czerwca 2023 r. w dwóch z 59 PP, tj. w PP Drawsko³⁵ i PP Włoszakowice³⁶, pomimo przyznaných etatów, odpowiednio w liczbie osiem oraz 12, zatrudnionych w nich było wyłącznie po czterech policjantów.

(akta kontroli str. 901-944)

Naczelnik WKiS wyjaśnił m.in., że zatrudnienie na poziomie czterech policjantów w PP Drawsko wynika z wysokiego wakatu w KPP Czarnków, który na dzień 1 lipca 2023 r. wynosi 28 etatów. Z kolei w zakresie PP Włoszakowice podał, że na chwilę obecną zatrudnionych jest czterech funkcjonariuszy, którzy dotychczas pełnili służbę w Zespole Dzielnicowych we Włoszakowicach. Wskazał również, że Zespół Doboru Kadr i Szkolenia KWP, a więc komórka organizacyjna merytorycznie odpowiedzialna za nabór (przyjęcia) do służby, na bieżąco w zakresie tworzonych na terenie województwa wielkopolskiego posterunków Policji, współpracuje z Zespołem Organizacji Wydziału Kadr i Szkolenia KWP. Już na wstępnym etapie prac koncepcyjnych (planistycznych) dotyczących utworzenia danego posterunku Policji (...) Zespół Organizacji WKiSZ przekazuje te dane do Zespołu Doboru WKiSZ, który przeprowadza kwerendę dotyczącą liczby kandydatów aplikujących do jednostki będącej w zainteresowaniu z równoczesnym powiadomieniem o tym fakcie koordynatora i z postulatem zintensyfikowania czynności promujących zawód policjanta na danym obszarze działań promocyjnych. Dodał, że proces naboru do służby w Policji działa na zasadzie siła rekrutacyjnego, stąd co do zasady pozyskujemy jak największą liczbę kandydatów i w toku prowadzonego postępowania konkursowego przyjmujemy spełniających wymogi formalne, a więc najlepszych. Ponadto, mając zawsze na uwadze termin utworzenia danego posterunku tak intensyfikujemy czynności doborowe, aby z dniem utworzenia posterunku (skorelowanym z najbliższym przyjęciem do służby w wielkopolskiej Policji wyznaczonym przez KGP) jak największa liczba osób miała zakończone postępowanie kwalifikacyjne (...). Naczelnik WKiS jednocześnie podał, że Zespół Doboru WKiSZ jest w stałym kontakcie z osobami realizującymi zadania kadrowe w poszczególnych jednostkach Policji, uzyskując informacje o polityce kadrowej danego przełożonego właściwego w sprawach osobowych odnośnie do mających mieć miejsce przeniesień, zatrudnień lub ewentualnych zwolnień, tak aby profesjonalnie skorelować proces doboru nowozatrudnionych z całością potencjalnych potrzeb kadrowych KMP albo KPP.

Dodał również, że dla KPP Czarnków prowadzonych jest obecnie 16 postępowań rekrutacyjnych, a dla KMP w Lesznie 21. W przypadku pomyślnego procesu rekrutacyjnego, łącznie 37 osób zostanie przyjętych do służby w Policji.

(akta kontroli str. 744-747, 899-900)

1.2 Zabezpieczenie logistyczno-finansowe tworzonych posterunków

Opis stanu faktycznego

1.2.1 Sporządzane przez komendantów powiatowych oraz miejskich Policji wnioski o utworzenie albo odtworzenie posterunków Policji co do zasady zawierały informację o skutkach finansowych zmian kadrowych.

WKiS do każdego ww. wniosku sporządzał analizę, w której wskazywano m.in. czy zaproponowane zmiany: rodzą skutki finansowe i konieczność zmiany regulaminu organizacyjnego czy też nie naruszają zarządzenia nr 1041. Wskazywano również

³⁴ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50, ze zm., dalej: zarządzenie nr 1041.

³⁵ Utworzony 18 października 2016 r.

³⁶ Utworzony 30 czerwca 2023 r.

komórki organizacyjne lub stanowiska w KWP, w tym Główną Księgową, do których zwracano się o opinię w sprawie.

(akta kontroli str. 124-268)

Szczegółowa analiza dwóch wniosków wraz z całą dokumentacją towarzyszącą, dotyczących utworzenia PP w Fałkowie oraz w Obrzycku wykazała, że sporządzone wnioski przez komendantów powiatowych Policji, odpowiednio w Gnieźnie oraz Szamotułach zawierały informacje, że planowane zmiany kadrowe rodzą skutki finansowe. Także analizy sporządzane przez WKiS zawierały taką informację, jednak bez wskazania konkretnych wartości. W obu przypadkach w analizie zawarto informację: *o opinię proszę Główną Księgową KWP*. Na analizie dot. PP w Obrzycku znajdowała się wyłącznie pieczęć Głównej Księgowej, natomiast na analizie dot. PP w Fałkowie brak było stosownej akceptacji.

Naczelnik WKiS w zakresie PP w Obrzycku wyjaśnił m.in., że [...] *pieczęć Głównego Księgowego na dokumentacji jest informacją o możliwości zapewnienia środków finansowych na dokonanie zmian*. Natomiast w zakresie PP w Fałkowie wyjaśnił m.in. że *Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu wyraził zgodę na dokonanie zmian organizacyjnych tylko w zakresie utworzenia PP Fałkowo w ramach etatów własnych jednostki, co nie rodziło skutków finansowych*.

Z kolei Główna Księgową wyjaśniła, że [...] *złożonym podpisem potwierdzono na wniosku organizacyjnym, że zmiany kadrowe związane z utworzeniem Posterunku Policji w Fałkowie oraz Posterunku Policji w Obrzycku miały zabezpieczone środki w planie finansowym jednostki*.

(akta kontroli str. 874-876, 882)

1.2.2 Liczba etatów (w nawiasie podano faktyczne zatrudnienie) w KWP wg stanu na 1 lipca lat 2016 – 2023 wyniosła odpowiednio: 1 007 (981), 1 007 (972), 1 009 (947), 1 009 (926), 1 009 (895), 1 009 (906), 1 009 (934) oraz 1 009 (893), z czego pracownicy służby: kryminalnej stanowili od 46 do 47%; prewencyjnej³⁷ od 38 do 39%; wspomagającej od 14 do 15%; a niespełna 1% - kierownictwo KWP. Liczba wakatów w KWP kształtowała się od 26 (2,6% liczby etatów) na 1 lipca 2016 r. do 114 (11,3%) na 1 lipca 2020 r.

Z kolei liczba etatów w komendach miejskich oraz powiatowych Policji wyniosła odpowiednio (w nawiasie podano faktyczne zatrudnienie): 6 822 (6 574), 6 824 (6 545), 6 832 (6 411), 6 838 (6 396), 6 833 (6 321), 6 835 (6 498), 6 851 (6 597) oraz 6 891 (6 342), z czego pracownicy służby: kryminalnej stanowili od 30 do 31%; prewencyjnej od 65 do 67%; wspomagającej 1%; a kierownictwo 2%. Liczba wakatów w KMP i KPP kształtowała się od 248 (3,64% liczby etatów) na 1 lipca 2016 r. do 549 (7,97%) na 1 lipca 2023 r.

(akta kontroli str. 64)

1.2.3 KWP w 2022 r.³⁸ i w 2023 r.³⁹ otrzymała od KGP dodatkowe 32 etaty (po osiem na jeden PP) w związku z tworzeniem czterech nowych posterunków Policji,

tj. w: Przeźmierowie, Miejskiej Górcy, Zaniemyślu oraz Włoszakowicach. Komendant Główny czterema zarządzeniami organizacyjnymi⁴⁰ zwiększył liczbę etatów we wnioskowanym zakresie.

³⁷ Nie uwzględniono pracowników Oddziału Prewencji Policji (OPP), Samodzielnych Pododdziałów Prewencji Policji (SPPP) oraz Samodzielnych Pododdziałów Kontrterrorystycznych Policji (SPKP).

³⁸ Pisma nr: Ks.OP.075.1.2022 z 30 marca 2022 r. oraz Ks.OP.075.2.2022 z 10 października 2022 r.

³⁹ Pisma nr: Ks.OP.075.1.2023 z 20 lutego 2023 r. oraz Ks.OP.075.3.2023 z 18 maja 2023 r.

⁴⁰ Nr: 34/22 z 27 kwietnia 2022 r.; 37/22 z 13 maja 2022 r.; 8/23 z 23 marca 2023 r. oraz 34/23 z 6 czerwca 2023 r., zmieniające zarządzenie organizacyjne w sprawie ustalenia liczby etatów Policji i pracowników Policji w województwie wielkopolskim.

Natomiast przed 2022 r., Komendant Główny w następstwie dyspozycji wydanej przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, siedmioma zarządzeniami organizacyjnymi⁴¹ przyznał dziewięciu PP⁴² łącznie 18 etatów (po dwa na jeden PP).

(akta kontroli str. 56-57, 269-331)

Komendant wydał zarządzenie organizacyjne nr 3/2020 z 29 maja 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia liczby etatów Policji i pracowników Policji będących w dyspozycji komendantów miejskich i powiatowych Policji woj. wielkopolskiego. Z jego uzasadnienia wynikało, że [...] zmniejszono o jeden liczbę etatów Policji Komendzie Powiatowej Policji w Szamotułach. Powyższa zmiana wynika z decyzji Komendanta Głównego Policji, mającej na celu m.in. kontynuację rozpoczętego w 2016 r. długofalowego procesu wzmocnienia etatowego odtwarzanych i tworzonych posterunków Policji.

Naczelnik WKiS wyjaśnił, że polecenie wyłączenia z KPP Szamotuły etatu starszego dzielnicowego wynikało z decyzji Komendanta Głównego, na mocy której z dniem 1 czerwca 2020 r. zmniejszono w województwie wielkopolskim o pięć liczbę etatów Policji z przeznaczeniem do dyspozycji komendantów miejskich Policji. Komendant Wojewódzki podjął decyzję o wyłączeniu etatów z pięciu jednostek, w tym jednego z KPP Szamotuły⁴³.

(akta kontroli str. 802-806, 877-879)

1.2.4 WliR w programach inwestycyjnych dotyczących budowy bądź modernizacji posterunku Policji uwzględniał koszty jego budowy lub remontu, a także wyposażenia w sprzęt, w tym informatyczny.

(akta kontroli str. 1068-1108)

W zakresie kosztów związanych z pojazdami służbowymi oraz ich eksploatacją, Naczelnik Wydziału Transportu wyjaśnił, że nie prowadzono szacowania kosztów związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem posterunków Policji. Wskazał, że o przydzieleniu do danej jednostki lub komórki organizacyjnej KMP albo KPP sprzętu transportowego decyduje komendant miejski albo powiatowy, zgodnie z § 10 Zarządzenia Komendanta Głównego nr 9 z 5 maja 2015 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy. Dodał również, że do Wydziału Transportu nie wpływały wnioski na zakup sprzętu transportowego z uwagi na utworzenie nowych posterunków Policji.

(akta kontroli str. 504-503, 812)

W zakresie PP w Obrzycku, nieruchomości wraz z obiektem stanowiły własność Skarbu Państwa i pozostawały w trwałym zarządzie KWP. Jednocześnie, bezpośrednio przed utworzeniem w ww. obiekcie posterunku, funkcjonował w nim m.in. Rewir Dzielnicowych w Obrzycku Komendy Powiatowej w Szamotułach.

W KWP dla ww. obiektu opracowano w marcu 2017 r. Program inwestycji – termomodernizacja budynku⁴⁴ uzgodniony z KGP⁴⁵. Uzasadnieniem celowości tej inwestycji było: a) przywrócenie pierwotnego zewnętrznego stanu technicznego

⁴¹ Nr: 70/17 z 7 września 2017 r.; 79/17 z 14 listopada 2017 r.; 84/17 z 20 listopada 2017 r.; 34/18 z 17 września 2018 r.; 37/18 z 28 września 2018 r.; 46/18 z 5 grudnia 2018 r. oraz 42/20 z 1 grudnia 2020 r. zmieniające zarządzenie organizacyjne w sprawie ustalenia etatów Policji i pracowników Policji w województwie wielkopolskim.

⁴² Tj. po dwa etaty na potrzeby PP w: Rokietnicy, Obrzycku, Bralinie, Łęce Opatowskiej, Mikstacie, Falkowie, Książu Wielkopolskim, Kleszczewie oraz Kobylej Górze.

⁴³ Pozostałe wyłączenia etatów dotyczą starszego dzielnicowego w KMP w Lesznie i Koninie oraz dzielnicowego w KPP w Czarnkowie oraz Kole.

⁴⁴ Dalej: Program inwestycji.

⁴⁵ Tj. Wydziałem Koordynacji Inwestycji i Gospodarki Nieruchomościami Biura Logistyki Policji KGP.

objektu, b) zmniejszenie kosztów ogrzewania budynku, c) poprawa wizerunku Policji oraz d) zwiększenie stanu etatowego jednostki.

W Programie inwestycji wskazano planowane do zrealizowania zadania⁴⁶ wraz z wartością kosztorysową inwestycji wynoszącą 150,61 tys. zł. Faktyczna wartość inwestycji wyniosła natomiast 150 tys. zł. Z rozliczenia inwestycji wynikało, że termin wykonania robót został opóźniony o 91 dni, w związku z czym wykonawcę obciążono karą za nieterminowe wykonanie zadania w wysokości blisko 67 tys. zł, którą zapłacono.

Ponadto, dla PP w Obrzycku zaplanowano dwa remonty. Pierwszy, obejmujący remont pomieszczeń biurowych na kwotę 85 tys. zł (faktyczna wartość 85 tys. zł) i przeprowadzony w 2017 r. Drugi, dotyczący remontu instalacji CO na kwotę 109 tys. zł (faktyczna wartość 109 tys. zł) i przeprowadzony w 2022 r.

Naczelnik WliR w zakresie powodów nieprzeprowadzenia remontu instalacji CO już w 2017 r. wyjaśnił m.in., że w sezonie grzewczym 2021/2022 stwierdzono niską sprawność energetyczną całej instalacji centralnego ogrzewania, łącznie z kotłem. *Energia cieplna spalane go w piecu węgla była przekazywana do pomieszczeń z ogromnymi stratami. [...] Sytuacja taka nie występowała w latach poprzednich, a ogrzewanie funkcjonowało sprawnie i dlatego też nie planowano jego wymiany podczas remontu pomieszczeń w 2017 r. [...] Podjęto decyzję o wymianie kotła c.o. na elektryczny wraz z całą instalacją c.o. i grzejnikami. [...] prace wymagały wyjęcia starych rur ze ścian i ułożenia nowych, uzupełnienia ubytków murów i tynku wraz z szpachlowaniem i malowaniem w miejscach wymiany [...].*

W trakcie modernizacji ww. obiektu w 2017 r. wykonano również okablowanie strukturalne, zainstalowano siłownię telekomunikacyjną zabezpieczającą sprzęt w przypadku zaniku zasilania podstawowego, a także doposażono posterunek w sprzęt teleinformatyczny o łącznej wartości ok. 6,9 tys. zł⁴⁷. Stolarnia Wydziału Zaopatrzenia KWP wykonała z kolei meble za łączną kwotę ok. 18,5 tys. zł.

Z uwagi na wieloletnie wykorzystanie obiektu przez Policję przed utworzeniem posterunku, KWP dysponowała danymi dotyczącymi kosztów jego utrzymania tego obiektu. Dla budynku prowadzona była karta utrzymania, w której odnotowywano kwoty rachunków za: wodę i ścieki, energię elektryczną i ogrzewanie elektryczne, gaz, opał, umowę zlecenie – palacz kotłowni węglowej.

(akta kontroli str. 502-503, 516-517, 839-842, 1016, 1068-1109, 1152)

Natomiast w zakresie PP Fałkowo za adaptację lokalu odpowiedzialna były Gmina Łubowo, która przeprowadziła prace remontowe – budowlane⁴⁸ za łączną kwotę ponad 72 tys. zł. Natomiast KWP zaplanowała na 2018 r. zadanie remontowe – remont systemu wideo – domofonowego na kwotę 4,9 tys. zł (faktyczna wartość 4,9 tys. zł).

Komendzie Powiatowej w Gnieźnie wydano sprzęt teleinformatyczny o łącznej wartości ok. 28 tys. zł⁴⁹ z przeznaczeniem dla PP Fałkowo, a Stolarnia Wydziału Zaopatrzenia KWP wykonała meble za łączną kwotę ok. 11 tys. zł.

⁴⁶ Tj. ocieplenie stropu i ścian, wykonanie instalacji odgromowej, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, a także opierzeń wraz z wymianą rynien i rur spustowych.

⁴⁷ Tj. w trzy komputery, trzy monitory oraz aparat telefoniczny.

⁴⁸ Tj. wykonanie: 1) ścianek działowych, 2) okładzin ściennych i podłogowych (płytki, panele, tynki, gładzie, malowanie), 3) stolarki drzwiowej wewnętrznej oraz części okiennej i drzwi zewnętrznych, 4) instalacji elektrycznej, 5) instalacji sieci strukturalnej, 6) instalacji wod-kan, c.o. wraz z wymianą grzejników, 7) malowania elewacji i balustrad schodowych, 8) utwardzenia nawierzchni (kostka brukowa) przy strefie wejściowej, a także 9) wyposażenie meblowe w tym aneksu kuchennego oraz sanitariatów.

⁴⁹ Tj. 10 komputerów (w tym sześć przenośnych), cztery monitory, urządzenie wielofunkcyjne oraz aparat telefoniczny.

Naczelnik WliR wyjaśnił, że *KWP nie posiada dokumentu oszacowania kosztów energii elektrycznej, gazu, wody i wywozu odpadów dokonanego przed planowanym oddaniem do użytkowania PP w Falkowie. Niemniej jednak, co do zasady, szacowanie ww. kosztów przeprowadzane jest przed zawieraniem stosownych umów z dostawcami mediów, na etapie postępowania przetargowego.*

Zgodnie z zawartą z Gminą Łubowo umową użyczenia⁵⁰ KWP ponosiła koszty związane z eksploatacją budynku, tj. za: zużycie energii elektrycznej i zimnej wody, odprowadzenie ścieków bytowych, centralne ogrzewanie oraz wywóz nieczystości komunalnych.

Dla budynku prowadzona była karta utrzymania, w której odnotowywano kwoty ww. kosztów.

Jednocześnie stwierdzono, że umowę na dzierżawę łącza w PP Falkowo zawarto 31 maja 2021 r. (po ok. 2,5 roku od utworzenia posterunku), a odbiór realizacji łącza światłowodowego nastąpił 23 września 2021 r.

Zastępca Naczelnika Wydziału Łączności i Informatyki wyjaśnił, że *realizowane dwa postępowania (w 2018 r. i 2019 r.) o udzielenie zamówienia publicznego zostały unieważnione z uwagi na wartość usługi w złożonych ofertach, która znacznie przekraczała szacowane koszty. W roku 2021 r. w przeprowadzonym kolejnym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wyłoniono operatora telekomunikacyjnego, z którym została podpisana umowa na dzierżawę łącza telekomunikacyjnego. Dodał, że do momentu uruchomienia łącza przez operatora, wszystkie usługi w ramach systemów policyjnych [...] realizowane były za pomocą łącza radiolinii z wykorzystaniem transmisji GSM.*

(akta kontroli str. 502-503, 516-517, 525-538, 839-842, 857-873, 888-889, 1151)

1.2.5 Na lata 2017 – 2023 zaplanowano 13 zadań inwestycyjnych⁵¹, których łączna wartość kosztorysowa wyniosła blisko 19 582 tys. zł oraz 42 zadania remontowe⁵² na łączną kwotę blisko 2 677 tys. zł.

Wartość faktycznie poniesionych nakładów na 30 czerwca 2023 r. na ww. zadania inwestycyjne wyniosła 5 201 tys. zł⁵³ a na zadania remontowe 2 677 tys. zł.

(akta kontroli str. 78-82, 839-842)

Do każdego z ww. zadań inwestycyjnych sporządzono program inwestycji zatwierdzony przez KGP, która odrębnym pismem zobowiązywała Komendanta Wojewódzkiego do podejmowania działań zmierzających do pozyskania dodatkowych środków finansowych na ten cel ze źródeł pozabudżetowych.

Zastępca Naczelnika WliR wyjaśniła m.in., że *we wszystkich przypadkach dotyczących w szczególności zadań inwestycyjnych, a także, w mniejszym zakresie, również zadań remontowych, kierownictwo KMP albo KPP podejmowało rozmowy z miejscowymi władzami samorządowymi w przedmiocie tych prac. Działania te nie były zasadniczo dokumentowane [...]. Dowodem na ich przeprowadzenie był skutek w postaci przekazania przez władze samorządowe i inne instytucje konkretnych środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji. Dodała, że brak wsparcia finansowego nie oznacza, że działania ze strony kierownictwa KMP albo KPP*

⁵⁰ Z 1 lutego 2019 r.

⁵¹ W tym: budowa czterech PP (Trzcinica, Sieroszewice, Białośliwie oraz Budzyń); zakup lokalu użytkowego na potrzeby PP w Kleszczewie; termomodernizacja obiektu dwóch PP (Duszniaki oraz Miejska Górka); modernizacja pomieszczeń lub budynku, naprawa elewacji w przypadku sześciu PP (Obrzycko, Pyzdry, Rokietnica, Gołuchów, Kazimierz Biskupi, Duszniaki).

⁵² Dotyczące łącznie 19 PP (Dąbie, Falkowo, Gołuchów, Kobylin, Książ Wlkp., Kuślin, Lipka, Lwówek, Łobzenica, Miedzichowo, Miejska Górka, Miłostaw, Obrzycko, Przemęt, Pyzdry, Siedlec, Sieroszewice, Wysoka, Zagórów) i obejmowały m.in. remonty: dachu, elewacji, pomieszczeń, ogrodzenia, instalacji.

⁵³ Trzy największe zadania (łączna kwota 14 141 tys. zł), tj. budowa nowych siedzib w: Sieroszewicach, Białośliwiu oraz Budzynie były w trakcie realizacji.

zmierzające do pozyskania dodatkowych środków nie były podejmowane. Wynika jedynie z tego to, że podmioty, z którymi prowadzono rozmowy nie dysponowały wystarczającymi środkami, które mogłyby przeznaczyć na wsparcie zadań inwestycyjno-remontowanych Policji.

Jednocześnie Naczelnik WliR wyjaśnił, że KWP wnosząc do Biura Logistyki KGP o zgodę na ujęcie zadania w planie inwestycyjnym lub remontowym Policji, nie wskazuje źródła finansowania. Jest ono określane przez dysponenta środków finansowych na szczeblu KGP.

(akta kontroli str. 837-842, 1108)

Na realizację dwóch zadań inwestycyjnych KWP pozyskała dodatkowe środki finansowe w łącznej wysokości 178 tys. zł⁵⁴, a na realizację 19 zadań remontowych kwotę 421 tys. zł.

(akta kontroli str. 78)

1.2.6 KWP, przystępując do tworzenia posterunku Policji, badała możliwości pomocy ze strony władz gminnych w zakresie udostępnienia nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach lokalu na siedzibę posterunku, co było zgodne z § 4 wytycznych nr 5. Efektem ww. działań było na przykład:

a) wykonanie przez gminę Łubowo adaptacji lokalu w Fałkowie i zawarcie na czas nieokreślony umowy na bezpłatne korzystanie z lokalu;

b) zawarcie 15 października 2017 r. porozumienia z gminą Obrzycko na dofinansowanie modernizacji pomieszczeń biurowych w PP Obrzycko w kwocie pięć tys. zł;

c) zawarcie porozumienia 21 września 2017 r. z gminą Ostroróg na dofinansowanie remontu PP Obrzycko w kwocie pięć tys. zł;

d) uzyskanie ustnej deklaracji wójta gminy Włoszakowice o przeznaczeniu 50 tys. zł na pokrycie części kosztów związanych z bieżącym utrzymaniem i eksploatacją obiektu w 2024 r.;

e) zrealizowanie budowy obiektu przez gminę Kleszczewo, a następnie nabycie od gminy lokalu użytkowego na potrzeby posterunku Policji⁵⁵;

f) zawarcie porozumień intencyjnych z gminami: Zakrzewo, Rychtal, Jaraczewo, Kraszewice, Żerków w sprawie współpracy dotyczącej powstania posterunków Policji. W preambułach ww. porozumień podano, że *porozumienie stanowi wyraz woli Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu i Gminy, zgodnego współdziałania w celu poprawy bezpieczeństwa społeczności lokalnej i dbałości o porządek publiczny, w szczególności poprzez utworzenie siedziby posterunku Policji*. W ww. porozumieniach gminy deklarowały m.in. przeznaczenie lokalu biurowego na utworzenie posterunku; wyposażenie lokalu w sprzęt kwaterunkowy; utworzenie miejsc parkingowych, w tym dla osób niepełnosprawnych; zabezpieczenie w budżecie gmin lub pozyskanie z innych źródeł, środków finansowych zapewniających realizację i ukończenie adaptacji budowlanej.

(akta kontroli str. 516-524, 839-856, 1569-1610)

Naczelnik WliR wyjaśnił, że *zgłaszanie potrzeb związanych z finansowaniem zadań dotyczących utworzenia posterunków Policji* (np. w Fałkowie, Włoszakowicach, Obrzycku i Kleszczewie) *było realizowane w trybie roboczych spotkań przy udziale przedstawicieli władz samorządowych oraz przedstawicieli KWP, KPP w Gnieźnie,*

⁵⁴ Tj. 113 tys. zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na termomodernizację budynku PP w Miejskiej Górcie oraz 65 tys. zł z Gminy Sieroszewice na budowę nowej siedziby PP w Sieroszewicach.

⁵⁵ Według uzgodnionego 27 listopada 2020 r. z KGP Programu Inwestycji – Posterunek Policji w Kleszczewie – Zakup lokalu użytkowego na potrzeby Posterunku Policji, wartość kosztorysowa inwestycji wynosiła 1 mln zł.

KMP w Lesznie, KPP w Szamotułach oraz KMP w Poznaniu. Dodał również, że każdorazowo przy przedłużaniu umów najmu oraz użyczenia lokali na potrzeby jednostek Policji prowadzone były negocjacje w zakresie minimalizacji kosztów ponoszonych przez Policję.

(akta kontroli str. 516-517)

W zakresie gotowości uzupełnienia etatów na zasadach określonych w art. 13 ust. 4 ustawy o Policji (etaty finansowane przez samorząd terytorialny, niewliczane do etatu Policji) oraz uzyskania od podmiotów zewnętrznych wsparcia finansowego na rzecz tworzenia nowego PP (Fundusz Wsparcia Policji⁵⁶, finansowanie etatów i służb ponadnormatywnych), Główna Księgowa KWP wyjaśniła m.in., że *Wydział Finansów nie uczestniczy w ww. czynnościach. Dodała, że za powyższe odpowiedzialne są wydziały merytoryczne Komendy. Z kolei Naczelnik WKiS wyjaśnił, że nie zwracano się do podmiotów zewnętrznych o wsparcie finansowe etatów oraz służb ponadnormatywnych, ponieważ nie jest to praktykowane. Dodał, że ostatnie porozumienie w sprawie pokrywania kosztów utrzymania czterech etatów Policji w Rewirze dzielnicowych KPP w Gnieźnie, utraciło moc z dniem 31 grudnia 2014 r.*

(akta kontroli str. 879, 1153-1154)

W latach 2016-2023 (do 30 czerwca) na funkcjonowanie KMP i KPP w ramach FWP pozyskano łączną kwotę 95 725 tys. zł (odpowiednio: 8 855 tys. zł, 15 827 tys. zł, 25 638 tys. zł, 9 812 tys. zł, 5 946 tys. zł, 8 345 tys. zł, 18 602 tys. zł oraz 2 700 tys. zł).

Przykładowo dla KPP Gniezno⁵⁷ była to łączna kwota 1 647 tys. zł (odpowiednio: 220 tys. zł, 192 tys. zł, 112 tys. zł, 135 tys. zł, 285 tys. zł, 396 tys. zł, 250 tys. zł oraz 56 tys. zł) a dla KPP Szamotuły 877 tys. zł. (odpowiednio: 196 tys. zł, 171 tys. zł, 55 tys. zł, 120 tys. zł, 129 tys. zł, 75 tys. zł, 130 tys. zł oraz 0 zł). W KWP nie prowadzono ww. ewidencji w stopniu szczegółowości posterunków Policji.

(akta kontroli str. 892)

1.2.7 Zastępca Naczelnika Wydziału Zaopatrzenia wyjaśnił, że w Wydziale Zaopatrzenia *nie przeprowadzano analizy dot. wzrostu nakładów finansowych i potrzeb związanych z utrzymaniem poszczególnych siedzib PP oraz zakupem usług i wyposażenia służbowego. Wskazał, że KMP i KPP składały zapotrzebowania w zależności od bieżących potrzeb, które były na bieżąco realizowane w ramach posiadanych środków finansowych. Nie wskazywały dla kogo dokładnie będzie przeznaczony sprzęt czy materiały, dlatego uniemożliwiało to stwierdzenie czy wzrost zwiększonych potrzeb wynikał z utworzenia PP czy też bieżących potrzeb służby.*

(akta kontroli str. 502-503)

Naczelnik Wydziału Finansów wyjaśnił, że *KWP nie prowadzi ewidencji wydatków w podziale na poszczególne komisariaty Policji (posterunki Policji).*

W KWP dla poszczególnych KMP i KPP prowadzono m.in. ewidencję: zakupu energii (§ 4260); zakupu sprzętu i uzbrojenia (§4250); zakupu sprzętu informatycznego i łączności (poz. 1-425 001); zakupu materiałów i wyposażenia (§ 4210); konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (poz. 2-427 005); wydatków na zakupy inwestycyjne dot. sprzętu transportowego.

(akta kontroli str. 514-515)

---

⁵⁶ Dalej: FWP.

⁵⁷ Według danych pozyskanych od Wydziału Finansów KWP.

W latach 2016 – 2023 (do 30 czerwca) w KPP Gniezno oraz Szamotuły liczba sprzętu transportowego wahała się odpowiednio od 52 do 56 oraz od 32 do 35 w zależności od roku. Analiza kosztów zakupu sprzętu transportowego nie wskazała na wyraźny trend malejący albo rosnący – w każdym roku koszty te były znacząco inne⁵⁸. Z kolei koszty związane z eksploatacją sprzętu transportowego, zarówno dla KPP Gniezno i Szamotuły stale rosły (za wyjątkiem 2020 r.) i kształtowały się od 455 tys. zł w 2016 r. do 784 tys. zł dla KPP Gniezno oraz od 363 tys. w 2016 r. zł do 598 tys. zł w 2022 r. dla KPP Szamotuły.

(akta kontroli str. 504-505)

Ponadto, jak wskazano w pkt 1.2.4, WliR prowadził ewidencję wydatków w zakresie utrzymania każdej jednostki każdego szczebla, w ramach kart obiektów.

(akta kontroli str. 516-517, 1151-1152)

1.2.8 WliR, przy tworzeniu albo odtwarzaniu posterunków Policji, co do zasady uwzględniał *Wytyczne nr 3/2013* w zakresie lokalizacji i zagospodarowania terenu przyległego do planowanej siedziby jednostki Policji oraz układu funkcjonalnego obiektu.

WliR organizował: spotkania z władzami samorządowymi⁵⁹; wizje lokalne z udziałem inspektorów nadzoru budowlanego oraz m.in. projektantów, wykonawców. Naczelnik WliR wyjaśnił m.in., że *informacje dotyczące standardów (Wytyczne nr 3) przekazywane były ustnie podczas spotkań roboczych oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także przekazywane projektantom, którzy mieli obowiązek ich uwzględnienia w sporządzanej dokumentacji*. WliR zapewniał na etapie projektowania i budowy stały nadzór inwestorski, a w przypadku adaptacji budynku (przez gminę) do Wytycznych nr 3 ich weryfikację przez pracowników WliR. Naczelnik WliR wyjaśnił, że *nie w każdym przypadku adaptacji lokali gminnych istniała możliwość ich całkowitego dopasowania do zaleceń z wytycznych*. Wynikało to z ograniczeń istniejącego już układu architektonicznego budynku oraz ograniczonych środków finansowych, którymi dysponowała zarówno gmina jak i KWP. Opisana sytuacja miała miejsce między innymi w przypadku PP w Fałkowie.

(akta kontroli str. 813-814, 819-829)

Oględziny Posterunku Policji w Fałkowie⁶⁰ wykazały m.in.: co do zasady brak jego przystosowania dla potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Szczegółowy opis tej kwestii został przedstawiony w wystąpieniu pokontrolnym nr LPO.410.20.2.2023 skierowanym do Komendanta Powiatowego Policji w Gnieźnie w ramach niniejszej, równoległej kontroli.

(akta kontroli str. 1618-1623)

Również oględziny Posterunku Policji w Obrzycku⁶¹ wykazały: brak jego przystosowania dla potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową; a ponadto 1) brak zainstalowanej klimatyzacji lub innego systemu utrzymującego stałą temperaturę w pomieszczeniu, gdzie znajdowała się serwerownia; 2) brak zapewnienia w pomieszczeniach socjalnych posterunku: zlewozmywaka dwukomorowego, umywalki z dopływem zimnej i ciepłej wody; 3) brak zapewnienia szatni z zapleczem sanitarnym (damska, męska), a także 4) brak wykorzystania części pomieszczeń zlokalizowanych na parterze budynku. Szczegółowy opis ww. kwestii został przedstawiony w wystąpieniu pokontrolnym nr LPO.410.20.3.2023 skierowanym do

⁵⁸ Dla KPP Gniezno od 72 tys. zł w 2017 r. do 937 tys. zł w 2021 r. A dla KPP Szamotuły od 60 tys. zł w 2018 r. do 494 tys. zł w 2019 r.

⁵⁹ W przypadku adaptacji lokalu lub budowy nowych obiektów, których właścicielem była gmina.

⁶⁰ Przeprowadzone w ramach niniejszej, równoległej kontroli w KPP w Gnieźnie.

⁶¹ Przeprowadzone w ramach niniejszej, równoległej kontroli w KPP w Szamotulach.

Komendanta Powiatowego Policji w Szamotułach w ramach niniejszej, równoległej kontroli.

(akta kontroli str. 1624-1633)

W zakresie realizacji zarządzenia Komendanta Głównego nr 9 z 5 maja 2015 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy⁶², Naczelnik Wydziału Transportu wyjaśnił, że *naliczeń na sprzęt transportowy dla KMP i KPP oraz komórek KWP dokonywano do końca marca każdego roku na podstawie informacji o etatach osobowych w poszczególnych jednostkach i komórkach organizacyjnych otrzymanych z WKiS.*

Na podstawie § 10 ww. zarządzenia, komendant miejski oraz powiatowy, uwzględniając aktualnie posiadany sprzęt transportowy i potrzeby poszczególnych służb, był uprawniony do przemieszczania sprzętu transportowego pomiędzy podległymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi w celu racjonalnego wykorzystania sprzętu i prawidłowego zabezpieczenia potrzeb transportowych.

(akta kontroli str. 74)

W zakresie stosowania zarządzenia Komendanta Głównego nr 33 z 1 października 2021 r. w sprawie zaopatrywania jednostek organizacyjnych Policji w sprzęt, materiały i usługi⁶³ Naczelnik Wydziału Zaopatrzenia wyjaśniła m.in., że *umundurowanie i wyposażenie specjalne jest przydzielane indywidualnie na każdego funkcjonariusza, co jest odnotowane w kartotece mundurowej. Natomiast uzbrojenie i sprzęt techniczno – bojowy oraz ochrony przeciwchemicznej wydawany jest (w zależności od sprzętu) na konta osobiste funkcjonariuszy oraz na stan komendy powiatowej lub miejskiej Policji, która odpowiedzialna jest za rozdysponowanie wyposażenia.*

(akta kontroli str. 807-811)

Naczelnik Wydziału Zaopatrzenia podała także, że *KMP i KPP składają ogólne zapotrzebowania, które są na bieżąco realizowane w ramach posiadanych środków finansowych.*

(akta kontroli str. 73)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W przypadku 13 analiz stanu bezpieczeństwa opracowywanych na okoliczność odtworzenia albo utworzenia posterunków Policji, stwierdzono ich nie w pełni rzetelne zweryfikowanie przez Wydział Prewencji KWP. Pomimo sporządzenia przez komendantów powiatowych albo miejskich analiz, w których nie odniesiono się do niektórych kryteriów⁶⁴ wskazanych w wytycznych Zastępcy Komendanta Głównego Policji z 31 maja 2016 r.⁶⁵ i przekazania takich niekompletnych analiz do KWP, nie uzupełniono brakujących danych. Jednocześnie, pomimo braku niektórych danych oraz – w siedmiu przypadkach – dysponowania danymi, które nie potwierdzały zasadności odtworzenia albo utworzenia posterunku, albo wręcz się temu sprzeciwiały, zaopiniowano pozytywnie ww. 15 analiz i wniosków, do których były dołączone.

W poszczególnych analizach nie uwzględniano następujących kryteriów:

⁶² Dz. Urz. KGP poz. 29 ze zm.

⁶³ Dz. Urz. KGP poz. 107, ze zm.

⁶⁴ Kwestia ta w zakresie PP w Falkowie oraz PP w Obrzycku została także przedstawiona w wystąpieniach pokontrolnych nr LPO.410.20.2.2023 i nr LPO.410.20.03.2023 skierowanych odpowiednio do: Komendanta Powiatowego Policji w Gnieźnie oraz w Szamotułach, w ramach niniejszej kontroli P/23/029.

⁶⁵ Nr EP-686/2016.

- a) wskaźnika wykrywalności przestępstw kryminalnych, w tym w siedmiu podstawowych kategoriach (dotyczy PP: Godziesze Wielkie, Blizanów, Lisków, Mikstat, Rokietnica, Łęka Opatowska, Bralin, Obrzycko, Kobyla Góra, Kleszczewo, Przeźmierowo),
- b) liczby ujawnionych wykroczeń, w tym dotyczących zakłócenia porządku publicznego, kradzieży mienia, uszkodzenia mienia, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych (dotyczy PP: Godziesze Wielkie, Blizanów, Lisków, Łęka Opatowska, Bralin),
- c) odniesienia się do argumentacji wnioskodawcy lub wskazania, że wnioskodawcą nie jest jst (dotyczy PP: Godziesze Wielkie, Blizanów, Lisków, Mikstat, Rokietnica, Łęka Opatowska, Bralin, Obrzycko, Książ Wlkp., Kobyla Góra, Kleszczewo, Przeźmierowo),
- d) możliwości osobistego kontaktu z dzielnicowym (dotyczy PP: Godziesze Wielkie, Rokietnica, Obrzycko, Fałkowo, Kobyla Góra, Kleszczewo, Przeźmierowo),
- e) podejmowanych działań naprawczych w przypadku stwierdzenia niekorzystnych trendów (dotyczy PP: Godziesze Wielkie, Blizanów, Lisków, Mikstat, Rokietnica, Łęka Opatowska, Bralin, Obrzycko, Fałkowo, Książ Wlkp., Kobyla Góra, Kleszczewo, Przeźmierowo).

W zakresie braku w analizach ww. kryteriów Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że:

ad. a i b) brak wskaźnika liczby stwierdzonych przestępstw kryminalnych w tym w siedmiu podstawowych kategoriach w PP: Mikstat, Rokietnica, Łęka Opatowska, Bralin, Obrzycko, Kobyla Góra, Kleszczewo i Przeźmierowo oraz brak liczby ujawnionych wykroczeń, w tym zakłócenia porządku publicznego, kradzieży mienia, uszkodzenia mienia, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych w PP: Łęka Opatowska i Bralin, wynikał z przeoczenia. Z kolei analizy dot. PP Godziesze Wielkie, PP Blizanów oraz PP Lisków tworzone były na przełomie maja i czerwca 2016 r. i Wydział Prewencji nie zwrócił dostatecznej uwagi na wskazane uchybienia,

ad. c) brak odniesienia się do argumentacji wnioskodawcy w PP: Mikstat, Rokietnica, Łęka Opatowska, Obrzycko, Książ Wlkp., Kobyla Góra, Kleszczewo, Przeźmierowo, wynikało z tego, że osobami występującymi z wnioskami o utworzenie albo odtworzenie posterunków Policji na terenie wskazanych gmin byli komendanci miejscy oraz powiatowi Policji, w związku z powyższym nie odnosili się do argumentacji wnioskodawcy,

ad. d) brak możliwości osobistego kontaktu z dzielnicowym w PP: Rokietnica, Obrzycko, Fałkowo, Kobyla Góra, Kleszczewo i Przeźmierowo, wynikał z tego, że kontakt z dzielnicowym nie wykraczał poza kontakt telefoniczny lub poza aplikację „Moja Komenda” w związku z czym Wydział Prewencji KWP nie wymagał uzupełnień dostarczonych analiz,

ad. e) brak podejmowanych działań naprawczych w przypadku stwierdzenia niekorzystnych trendów w PP: Mikstat, Rokietnica, Łęka Opatowska, Bralin, Obrzycko, Fałkowo, Książ Wlkp., Kobyla Góra, Kleszczewo i Przeźmierowo, wynikał z tego, że w przypadku niewystępowania niekorzystnych trendów nie podejmowano działań naprawczych w związku z czym Wydział Prewencji nie wymagał uzupełnień dostarczonych analiz.

NIK wskazuje, że Komendant w 2016 r. i 2022 r. skierował do komendantów miejskich i powiatowych Policji dwa pisma⁶⁶ precyzyjnie określające elementy jakie powinna zawierać analiza stanu bezpieczeństwa sporządzana na okoliczność

⁶⁶ Nr E-PK-075-18/2016 z 3 czerwca 2016 r. oraz nr E.075.14.2022.PM z 7 kwietnia 2022 r.

odtworzenia albo utworzenia posterunku Policji. W pismach tych przywołano wszystkie kryteria zawarte w ww. wytycznych Zastępcy Komendanta Głównego. Ponadto, pismem z 2022 r. przesłano do komendantów celem stosowania, przykładową ww. analizę opracowaną przez Biuro Prewencji KGP. W tym kontekście weryfikowanie kompletności przekazywanych do KWP analiz jest tym bardziej uzasadnione.

(akta kontroli str. 632-634, 945-954, 1038-1052, 1159-1205, 1219-1318)

Natomiast brak ujęcia wymaganych danych oraz jednoczesne przedstawienie części danych niepotwierdzających zasadności odtworzenia albo utworzenia posterunku, a w konsekwencji wydania przez KWP pozytywnej opinii, stwierdzono w przypadku siedmiu posterunków Policji, tj. w: Obrzycku⁶⁷, Godzieszach Wielkich, Blizanowie, Liskowie, Łęce Opatowskiej, Bralinie oraz Kobyłej Górze. I tak m.in. dla:

- a) PP w Obrzycku łączna liczba wykroczeń w 2016 r. w stosunku do 2015 r. spadła o blisko 100%⁶⁸,
- b) PP Godziesze Wielkie:
  - łączna liczba przestępstw kryminalnych w 2013 r. w stosunku do 2012 r. spadła o 55%⁶⁹,
  - nie posiadano danych o liczbie ujawnionych wykroczeń.
- c) PP Blizanów:
  - łączna liczba przestępstw kryminalnych w 2013 r. w stosunku do 2012 r. spadła o blisko 39%⁷⁰,
  - nie posiadano danych o liczbie ujawnionych wykroczeń.
- d) PP Lisków:
  - łączna liczba przestępstw kryminalnych w 2013 r. w stosunku do 2011 r. spadła o 28%⁷¹,
  - nie posiadano danych o liczbie ujawnionych wykroczeń.
- e) PP Łęka Opatowska, w zakresie gminy Łęka Opatowska:
  - łączna liczba przestępstw kryminalnych w 2016 r. w stosunku do 2006 r. spadła o 57%⁷²,
  - nie posiadano danych o liczbie ujawnionych wykroczeń, średniego czasu reakcji na zdarzenie (posiadano dane tylko za 2016 r.) czy też liczby policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej,
- a dla gminy Baranów:
  - łączna liczba przestępstw kryminalnych w 2016 r. w stosunku do 2006 r. spadła o 78%⁷³,
  - łączna liczba przestępstw dotyczących kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości spadła w 2016 r. w stosunku do 2006 r. o blisko 32%⁷⁴,
  - nie posiadano danych o liczbie ujawnionych wykroczeń, średniego czasu reakcji na zdarzenie (posiadano dane tylko za 2016 r.) czy też liczby policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej.
- f) PP Bralin, w zakresie gminy Bralin:
  - łączna liczba przestępstw kryminalnych w 2016 r. w stosunku do 2006 r. spadła o 70%⁷⁵,

---

⁶⁷ Kwestia ta została także przedstawiona w wystąpieniu pokontrolnym nr LPO.410.20.03.2023 skierowanym do Komendanta Powiatowego Policji w Szamotułach w ramach niniejszej, równoległej kontroli.

⁶⁸ Z 41 do 21.

⁶⁹ Z 60 do 27.

⁷⁰ Z 70 do 43.

⁷¹ Z 46 do 34. W 2012 r. liczba przestępstw wyniosła 33.

⁷² Z 21 do 9.

⁷³ Z 60 do 13.

⁷⁴ Z 50 do 34.

⁷⁵ Z 27 do 8.

- łączna liczba przestępstw dotyczących kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości spadła w 2016 r. w stosunku do 2006 r. o blisko 48%⁷⁶,
- nie posiadano danych o liczbie ujawnionych wykroczeń, średniego czasu reakcji na zdarzenie (posiadano dane tylko za 2016 r.) czy też liczby policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej,

a dla gminy Perzów:

- łączna liczba przestępstw dotyczących kierowania pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości spadła w 2016 r. w stosunku do 2006 r. o blisko 18%⁷⁷,
- nie posiadano danych o liczbie ujawnionych wykroczeń, średniego czasu reakcji na zdarzenie (posiadano dane tylko za 2016 r.) czy też liczby policjantów skierowanych do służby patrolowej i obchodowej.

g) PP Kobyla Góra:

- łączna liczba wykroczeń w 2017 r. w stosunku do 2016 r. spadła o blisko 30%⁷⁸,
- łączna liczba przestępstw kryminalnych w 2017 r. w stosunku do 2016 r. spadła o blisko 17%.

Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił m.in., że *proces utworzenia albo odtworzenia na danym terenie posterunku Policji jest procesem wielowymiarowym, którego jednym z elementów jest Analiza w zakresie zasadności utworzenia posterunku Policji. Dane statystyczne zawarte w takiej Analizie wyrażające się w bezwzględnych liczbach popełnionych przestępstw i wykroczeń oraz procentowy spadek lub wzrost w danej kategorii (ewentualnie brak takich danych) w badanym okresie, tj.: na przestrzeni dwóch lat mają jedynie charakter poglądowy, a opinia dotycząca utworzenia albo odtworzenia posterunku Policji nie jest zależna tylko i wyłącznie od takich danych. Doświadczenie Policji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wskazuje, że na dane statystyczne należy spojrzeć w dłuższej perspektywie czasu albowiem dane te, w szczególności na relatywnie małym terenie, obejmującym swoim zasięgiem działanie danego posterunku Policji charakteryzują się znaczącą fluktuacją i nawet w krótkich odstępach czasu mogą wyraźnie się zmieniać, co ma wpływ na dynamikę popełnionych przestępstw i wykroczeń, a także utrudnia wyznaczanie stałego trendu. Mając powyższe na uwadze, na opinie o utworzenie posterunku Policji oprócz danych statystycznych niezwykle ważny wpływ mają przede wszystkim oczekiwania społeczne mieszkańców danego terenu oraz poczucie bezpieczeństwa obywateli, które jest odczuciem subiektywnym i często nie można przedstawić go za pomocą samych danych statystycznych, tj. liczb i procentów. Ponadto, proces tworzenia posterunku Policji jest ściśle związany ze współpracą z samorządem lokalnym, który to wykonuje zadania własne w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego na zasadach określonych w przepisach obowiązującego prawa.*

(akta kontroli str. 1048-1052, 1166-1191, 1244-1261, 1274-1279, 1635-1640)

NIK wskazuje, że decyzja o utworzeniu albo odtworzeniu posterunku Policji w danej gminie nie powinna opierać się wyłącznie – albo przede wszystkim - na oczekiwaniach władz samorządowych oraz mieszkańców tego obszaru. Nie bagatelizując znaczenia oczekiwań społecznych oraz poziomu poczucia bezpieczeństwa deklarowanego przez obywateli, ww. oczekiwania powinny znajdować oparcie w konkretnych powodach (np. pogarszającym się stanie bezpieczeństwa na danym obszarze, wynikającym ze wzrostu przestępczości) i danych przedstawianych w analizach stanu bezpieczeństwa sporządzanych przez komendantów miejskich i powiatowych Policji oraz analizowanych w KWP. Dopiero

⁷⁶ Z 46 do 24.

⁷⁷ Z 17 do 15.

⁷⁸ Z 202 do 142.

informacje ukazujące niekorzystne trendy np. w zakresie wzrostu liczby wykroczeń lub przestępstw, wraz z pozostałymi wymaganymi danymi, a także informacją o zabezpieczeniu logistycznym i finansowym planowanego posterunku Policji, powinny stanowić podstawę do podjęcia decyzji o odtworzeniu albo utworzeniu posterunku. W przeciwnym razie, przy zapewnieniu przez jednostki samorządu terytorialnego odpowiednich warunków lokalowych i współfinansowania posterunków Policji, oczekiwania skierowane do komendantów o zorganizowanie takiej jednostki na swoim terenie mogłaby mieć każda gmina, chociażby dlatego, że do kręgu realizowanych przez nią zadań należą również i te związane z zapewnieniem porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli⁷⁹. Jednocześnie, z uwagi na m.in. ograniczone zasoby kadrowe Policji (liczne wakaty na każdym szczeblu organizacyjnym), a także konieczność ponoszenia szeregu stałych kosztów związanych z funkcjonowaniem nowych jednostek albo komórek organizacyjnych Policji, polityka kadrowa KWP i towarzyszące jej wydatki powinny koncentrować się na zabezpieczeniu w pierwszej kolejności tych obszarów, na których zidentyfikowano negatywne trendy związane ze wzrostem szeroko rozumianej przestępczości.

(akta kontroli str. 739-743)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2016 – 2023 (do 30 czerwca) na terenie garnizonu wielkopolskiego Policji likwidowano, odtwarzano oraz tworzone posterunki Policji, pomimo nie zawsze rzetelnych analiz stanu bezpieczeństwa będących podstawą powyższych zmian organizacyjnych. Analizy te, nie w każdym przypadku zawierały wszystkie wymagane elementy, a przedstawiane w nich dane dotyczące stanu bezpieczeństwa na terenie gminy, nie zawsze uzasadniały ich wprowadzenie – ukazywały m.in. spadek przestępczości i popełnianych wykroczeń. Wystąpił też przypadek jedynie pośredniego udzielania zgody na nietworzenie w posterunku Policji komórki do spraw kryminalnych. Dodatkowo, utworzenie PP w Obrzycku sprowadziło się de facto wyłącznie do zmiany nazwy funkcjonującej już na tym terenie innej komórki organizacyjnej Policji - rewiru dzielnicowych.

Posterunki Policji miały zapewnione wewnętrzne jak i zewnętrzne finansowanie (ustalane indywidualnie z władzami jst) na budowę, remont, wyposażenie oraz dalsze funkcjonowanie, jednak nie było ono wystarczające do spełnienia wszystkich wymogów określonych w Wytycznych nr 3 Komendanta Głównego. W każdym przypadku posterunek Policji miał do dyspozycji co najmniej pięć etatów, jednak w dwóch PP faktyczny stan zatrudnienia był niższy, przy czym w KWP podejmowano działania aby tę sytuację zmienić.

OBSZAR

2. Nadzór Komendanta Wojewódzkiego Policji nad funkcjonowaniem PP oraz KPP

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą, Wydział Prewencji KWP sporządzał półroczne i roczne *Analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie garnizonu wielkopolskiego*. Przedstawiano w nich informacje w rozbiciu na poszczególne komendy miejskie i powiatowe Policji, ale nie na posterunki Policji. Analizie podlegały dane dotyczące m.in.: przestępstw o charakterze kryminalnym, policjantów skierowanych do służby, sprawców przestępstw zatrzymanych na gorącym uczynku lubw bezpośrednim pościgu, czy też wszczętych postępowań. Każda analiza kończyła się skierowaniem do komendantów miejskich i powiatowych Policji wniosków, które najczęściej dotyczyły:

⁷⁹ Por. art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.).

- sporządzania szczegółowych analiz stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego i rozważenia wystąpienia do KWP z wnioskami o przydzielenie sił Oddziału Prewencji Policji w Poznaniu do wzmocnienia własnej służby zewnętrznej, w tych KMP i KPP gdzie stwierdzono wzrost dynamiki przestępstw, przy jednoczesnym wzroście dynamiki wszczęć postępowań,
- skierowania patroli oficerskich do jednostek o najwyższym wskaźniku dynamiki przestępczości oraz spadku zatrzymań na gorącym uczynku celem sprawdzenia realizacji służby zewnętrznej oraz sprawowanego nad nią nadzoru,
- sporządzenia przez jednostki, które nie osiągnęły zakładanej do zrealizowania liczby służb policjantów skierowanych do służby zewnętrznej, szczegółowych analiz w tym zakresie i wdrożenia działań naprawczych,
- zapewnienia bieżącego nadzoru nad funkcjonowaniem Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa⁸⁰ pod kątem eliminacji naniesionych zagrożeń.

(akta kontroli str. 49-53, 1319-1568)

W Komendzie opracowywane były⁸¹ biuletyny statystyczne – *Wyniki pracy jednostek Policji garnizonu wielkopolskiego oraz podstawowe dane statystyczne*, również wyłącznie w stopniu szczegółowości komend powiatowych Policji. W biuletynach tych przedstawiano m.in. kształtowanie się mierników KGP⁸² oraz dynamikę stwierdzonych przestępstw i wszczęć postępowań w różnych kategoriach⁸³.

Ww. dane zamieszczane były na stronie intranetowej wielkopolskiej Policji oraz, jak wyjaśnił Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji, *omawianie przez Zastępcę Komendanta nadzorującego służbę kryminalną podczas organizowanych cyklicznych odpraw służbowych z kierownictwem wszystkich podległych komend powiatowych i miejskich Policji*. Jednocześnie podał on, że *w ramach przyjętej praktyki służbowej codziennie organizowane były tzw. wideokonferencje Komendanta i jego Zastępców z kierownikami wszystkich komórek organizacyjnych KWP oraz kierownictwem wszystkich podległych komend powiatowych i miejskich Policji, podczas których omawiane były zdarzenia zaistniałe na terenie województwa wielkopolskiego, które miały wpływ na poziom bezpieczeństwa lub porządku publicznego*.

(akta kontroli str. 896-898 (płyta CD))

Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że *w KWP na bieżąco analizowane były mierniki i wskaźniki Komendanta Głównego oraz Wojewódzkiego Policji na terenie garnizonu, w zakresie właściwości merytorycznej na poziomie komend powiatowych i miejskich Policji*.

Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji dodał, że *realizacja przez poszczególne KMP i KPP miernika nr 8 KGP⁸⁴ na bieżąco (co tydzień) była monitorowana, a wnioski z tego wynikające omawiane były podczas cyklicznych odpraw służbowych przeprowadzanych przez Pierwszego Zastępcę Komendanta, nadzorującego służbę prewencyjną z kierownictwem wszystkich podległych komend powiatowych i miejskich Policji*.

(akta kontroli str. 49-53)

⁸⁰ <https://www.gov.pl/web/mswia/krajowa-mapa-zagrozen-bezpieczenstwa>

⁸¹ Przez Wydział Dochodzeniowy – Śledczy.

⁸² Np. Miernik nr 1 KGP – wykrywalność w siedmiu wybranych kategoriach przestępstw pospolitych oraz miernik nr A2 KGP – wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem.

⁸³ Np. w kategorii przestępstwa drogowe albo rozbójnicze.

⁸⁴ Liczba bezwzględna policjantów służby prewencyjnej (bez Ruchu Drogowego) skierowanych do służby patrolowej i obchodowej danej jednostki organizacyjnej Policji.

Z kolei Naczelnik Wydziału Kryminalnego wyjaśnił, że *nie nadzoruje całości służby kryminalnej w jednostkach organizacyjnych garnizonu wielkopolskiego, lecz jedynie pracę operacyjno – rozpoznawczą*. Wskazał, że (...) *Wydział Kryminalny KWP co kwartał otrzymywał od podległych KMP i KPP zestawienia dotyczące efektów pracy operacyjnej prowadzonej przez policjantów służby kryminalnej w zakresie merytorycznego działania, a następnie zebrane i opracowane dane przekazywał do Komendy Głównej Policji*. Dodał również, że *Wydział Kryminalny nie dokonywał ocen pracy operacyjnej zespołów do spraw kryminalnych w posterunkach Policji*. *Bezpośredni nadzór nad pracą operacyjną prowadziły KPP i KMP*.

(akta kontroli str. 734-738)

2.2. Do sprawowania nadzoru przez KWP (Wydział Prewencji) nad poszczególnymi KPP i PP służyły następujące systemy ewidencyjne:

- System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji⁸⁵, w którym m.in. policjanci służby prewencyjnej zatrudnieni w posterunkach Policji dokumentowali wyniki swojej pracy;
- System Wspomagania Dowodzenia⁸⁶, w którym m.in. rejestrowano zgłoszenia o zdarzeniach oraz podjętych interwencjach i innych działaniach Policji;
- Krajowy System Informacyjny Policji⁸⁷, w którym m.in. rejestrowano dane dotyczące zdarzeń i zgłoszeń interwencji bieżących na terenie działania każdej jednostki w zakresie wykroczeń wymienionych w art. 20f ustawy o Policji, a także utonięć i tonięć oraz prewencyjnych poszukiwań.

(akta kontroli str. 49-53)

Dane zamieszczane w KSIPie oraz SESPolu, a także *Analizy wyników pracy jednostek Policji garnizonu wielkopolskiego oraz podstawowych danych statystycznych* (biuletyny kryminalne opracowywane w Wydziale Dochodzeniowo-Śledczym) były podstawą do sporządzania półrocznych i rocznych *Analiz stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie garnizonu wielkopolskiego*.

(akta kontroli str. 1526, 1555)

Na przykład, w SESPolu każdy policjant służby prewencyjnej był zobowiązany do dokumentowania wyników swojej pracy za pomocą formularza sprawozdawczego III/9 – *Karta efektywności służby policjanta realizującego zadania o charakterze prewencyjnym* (a także III9a⁸⁸, III9b⁸⁹). W sprawozdaniu III/9 zamieszczane były dane dotyczące m.in.: przeprowadzonych interwencji (w miejscach publicznych, domowych); zatrzymania sprawców przestępstw na gorącym uczynku i w bezpośrednim pościgu; ujawnienia poszukiwanych osób lub rzeczy; doprowadzenia w celu wytrzeźwień (np. do: izby wytrzeźwień, podmiotu leczniczego, miejsca zamieszkania) lub nakazowe (np. do: prokuratury, sądu, zakładu karnego); liczby spotkań ze społeczeństwem; liczby odwiedzin rodzin w ramach procedury „Niebieskiej Karty”; ujawnionych wykroczeń (np. przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu, bezpieczeństwu osób i mienia). SESPol umożliwiał także sporządzanie np. dla danego PP sprawozdań III/5 – *Zestawienie liczbowe ujawnionych wykroczeń*, które zawierały te same dane co w sprawozdaniu III/9).

(akta kontroli str. 350-379)

---

⁸⁵ Dalej: SESPol.

⁸⁶ Dalej: SWD.

⁸⁷ Dalej: KSIP.

⁸⁸ Karta efektywności służby policjanta realizującego zadania o charakterze prewencyjnym – wykorzystanie i użycie psów służbowych.

⁸⁹ Karta efektywności służby policjanta realizującego zadania o charakterze prewencyjnym – wykorzystanie i użycie koni służbowych.

W kolejnych latach okresu 2016 – 2023 (do 30 czerwca), Wydział Prewencji w: KMP, KPP, KP oraz PP należących do garnizonu wielkopolskiego przeprowadzał czynności nadzorcze w następujących zakresach:

- problematyka nieletnich, poszukiwania, profilaktyka w łącznej liczbie 113 (odpowiednio: cztery, cztery, 20, 30, 15, 23, 12, pięć);
- realizacja czynności w sprawach o wykroczenia w łącznej liczbie 121 (odpowiednio: dziewięć, 18, 21, 18, 10, 10, 16 i 19);
- realizacja zadań nałożonych na dzielnicowych i kierowników dzielnicowych w łącznej liczbie 263 (odpowiednio: osiem, 27, 39, 45, 46, 46, 31 i 21);
- realizacja zadań związanych z procedurą „Niebieska karta” w łącznej liczbie 51 (odpowiednio: dziewięć, siedem, 13, cztery, trzy, cztery, sześć, pięć);
- realizacja zadań w zakresie organizacji i realizacji służby patrolowej oraz sprawowanego nadzoru w łącznej liczbie 152 (odpowiednio: dziewięć, 26, 22, 24, pięć, 26, 32, osiem).

(akta kontroli str. 380-383)

Na przykład, w wyniku przeprowadzonych⁹⁰ czynności nadzorczych w PP Obrzycko 18 listopada 2021 r.⁹¹ oraz w KP w Czarniejewie i PP w Falkowie 19 stycznia 2022 r.⁹² stwierdzono m.in. nierzetelne wprowadzanie danych do systemu SESPoL, które nie odzwierciedlały faktycznego przebiegu służby. Do Komendantów Powiatowych Policji w Gnieźnie oraz Szamotułach skierowano do realizacji wniosków: *podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie uchybień oraz nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich wystąpienia w przyszłości*. Komendanci poinformowali KWP w Poznaniu o realizacji ww. wniosku⁹³.

(akta kontroli str. 384-474)

Ponadto, celem zapewnienia właściwego poziomu nadzoru nad policjantami pełniącymi służbę, Komendant 16 lutego 2016 r. wydał Decyzję nr 46/2016 w sprawie organizacji służby patroli oficerskich Policji⁹⁴ na terenie województwa wielkopolskiego. Zgodnie z ww. decyzją czynności nadzorczy podlegały m.in. komendy miejskie i powiatowe Policji, komisariaty Policji, posterunki Policji oraz rewiry i zespoły dzielnicowych województwa wielkopolskiego. Naczelnik Wydziału Prewencji wyjaśnił, że *typowanie jednostek następuje na podstawie poleceń przełożonych oraz ustaleń i obserwacji własnych*.

W latach 2016 – 2020 oraz 2022 – 2023 (do 30 czerwca)⁹⁵ w ramach ww. czynności nadzorczych dla:

- KMP i KPP przeprowadzono łącznie 545 patroli (odpowiednio: 111, 43, 98, 110, 33, 95 i 55);
- KP przeprowadzono łącznie 690 patroli (odpowiednio: 111, 113, 117, 127, 44, 124, 54);
- PP przeprowadzono łącznie 324 patroli (odpowiednio: 27, 78, 65, 64, 12, 33, 45);
- rewirów i zespołów dzielnicowych przeprowadzono łącznie 85 patroli (odpowiednio: 38, 17, 10, sześć, sześć, osiem).

⁹⁰ Zgodnie z planem czynności nadzorczych w zakresie realizacji służby i zadań nałożonych na dzielnicowych i kierownika dzielnicowych w KPP w Szamotułach (PP w Obrzycku) z 17 listopada 2021 r. oraz KP w Czarniejewie (KPP w Gnieźnie) z 17 stycznia 2022 r.

⁹¹ Notatka służbowa z 2 grudnia 2021 r.

⁹² Notatka służbowa z 28 stycznia 2022 r.

⁹³ Odpowiedź KPP w Szamotułach z 20 grudnia 2021 r. oraz KPP w Gnieźnie z 18 lutego 2022 r.

⁹⁴ Dalej: Patroli.

⁹⁵ W 2021 r. nie organizowano służby patroli oficerskich Policji z uwagi na stan epidemiologiczny.

Z przebiegu służby patrolu oficerskiego sporządzano raport zawierający: skład patrolu, podstawę prawną czynności nadzorczych, opis przebiegu służby oraz wnioski.

(akta kontroli str. 380-383, 475-477)

Na przykład w trakcie przeprowadzonego z 27/28 maja 2021 r. patrolu na terenie działania KPP w Gnieźnie, stwierdzono m.in. że patrol z PP w Falkowie *nie pojawił się w wyznaczonym miejscu*. Skierowano do KPP w Gnieźnie wnioski o: 1) *wyjaśnienie przyczyny braku określenia szczegółowych miejsc i godzin realizacji zadań dla patroli wskazanych w Raporcie z patrolu oficerskiego*, 2) *dokonanie weryfikacji i przeanalizowania przyczyny nieobecności w wyznaczonych miejscach patroli zmotoryzowanych z podległych komisariatów Policji, w czasie nieobecności w nich patrolu oficerskiego*, 3) *wyjaśnienie przyczyny nieprawidłowej realizacji zadań służbowych przez policjantów z KP w Witkowie*.

Komendant Powiatowy w Gnieźnie w zakresie braku patrolu z PP Falkowo poinformowała, że kierownik PP w Falkowie, wyjaśnił, iż (...) *z uwagi na wzrost zdarzeń dot. kradzieży katalizatorów na terenie powiatu gnieźnieńskiego*, (...) *podjęto decyzję o pełnieniu służby poza rejonem zawartym w cedule wariant II o czym poinformował Stanowisko Kierowania KPP w Gnieźnie, a także kontrolnego nad służbą zewnętrzną*. Komendant Powiatowy w Gnieźnie podał również, że (...) *nie dokonano w aplikacji SWDP weryfikacji zadań oraz czasu i miejsca ich realizacji i powyższe kwestie omówiono z zainteresowanym, zobowiązując go do właściwego wykonywania powierzonych mu obowiązków*.

(akta kontroli str. 478-498)

Zastępca Naczelnika Wydziału Kontroli wyjaśnił, że w PP w Falkowie oraz w Obrzycku *nie przeprowadzano kontroli wewnętrznej w trybie ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej*⁹⁶.

(akta kontroli str. 628)

2.3. Analiza rejestrów skarg i wniosków za lata 2016 – 2023 (do 30 czerwca) wykazała, że do KWP nie wpłynęły skargi lub wnioski dotyczące organizacji i funkcjonowania posterunków Policji.

(akta kontroli str. 67, 1634)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia sprawowanie przez Komendanta Wojewódzkiego nadzoru nad funkcjonowaniem PP oraz KMP i KPP garnizonu wielkopolskiego. W KWP regularnie opracowywano *analizy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz biuletyny statystyczne – wyniki pracy jednostek Policji garnizonu wielkopolskiego oraz podstawowe dane statystyczne*, które omawiano z kierownictwem KWP oraz KMP i KPP. Zawierały one jednak dane wyłącznie w stopniu szczegółowości komend miejskich i powiatowych, a nie posterunków Policji, co nie sprzyjało optymalizacji nadzoru w tym zakresie

W KWP na bieżąco korzystano z systemów ewidencyjnych, które służyły m.in. do sporządzania ww. dokumentów, a także prowadzenia czynności nadzorczych oraz efektywnej organizacji służby patroli oficerskich Policji.

Na prawidłowe sprawowanie nadzoru nad PP w latach objętych kontrolą, wskazuje również brak skarg i wniosków dotyczących ich utworzenia i funkcjonowania.

⁹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski	W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań w celu zapewnienia każdorazowej, rzetelnej weryfikacji kompletności przekazywanych do KWP analiz stanu bezpieczeństwa sporządzanych przez komendantów KMP albo KPP oraz o rekomendowanie decyzji o odtworzeniu albo utworzeniu posterunku Policji w oparciu o kompleksowo przeanalizowane dane, jednoznacznie za tym przemawiające.
Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 6 października 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Krzysztof Kowalak
Starszy inspektor kontroli państwowej

Dyrektor
z up. dr Zuzanna Kaźmierczak
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis